

Chrysantentelers Kreling uit Nieuwaal

'Door brandverhalen, willen we alleen

Gijsbert Kreling: "Het is geen wonder dat de verzekering meer eisen aan schermdoeken stelt en dat de premie ieder jaar omhoog gaat."

De broers Gijbert en Jan Kreling in Nieuwaal zetten samen een nieuw chrysantenbedrijf op van 5,5 ha. Op dit bedrijf maken de broers alleen gebruik van brandvertragende scherm- en verduisteringsdoeken. Door gesprekken met diverse verzekeringsmensen zijn ze overtuigd geraakt van de noodzaak van dergelijke doeken.

TEKST EN BEELD: HARRY STIJGER

Gijbert Kreling teelt al op verschillende locaties in totaal 13 ha jaarrond chrysanten, waaronder pluizers, Santini's en troschrysanten. De belichting loopt uiteen van 4.700 tot 7.000 lux. Op het nieuwe chrysantenbedrijf met pluizers wordt dat 11.500 lux. Broer Jan Kreling heeft ook al 12 ha chrysantenteelt.

Brandvertragende doeken

De broers hebben bij alle scherm- en verduisteringsdoeken gekozen voor een uitvoering die brandvertragend is. In de nieuwe chrysantenkas komt één schermdoek: XLS Obscura Revolux W/B+B/B. Dit is een dubbel zwart verduisteringsdoek met een witte bovenkant.

In de afweekafdeling van de kalanchoës, waar de kortedagbehandeling plaatsvindt, komen twee doeken: XLS Obscura Revolux W/B+B/B en XLS 10 Ultra Revolux,

een helder lichtdoorlatend energiedoek. In de opweekafdeling van de kalanchoës komen twee doeken. Allereerst het bovengenoemde lichtdoorlatende energiedoek om hiermee een goed klimaat te kunnen maken, want de RV is van belang voor de opweek van kalanchoë. Het tweede doek moet de lichthinder van de belichting in de opweekafdeling voorkomen. Dit is wettelijk verplicht in bepaalde uren. Kreling kiest hier voor XLS SL 99 Revolux W/W doek, een eenlaags wit verduisteringsdoek dat 99% licht tegenhoudt. Hij overweegt nog om in plaats daarvan een dubbele verduisteringsscherm te nemen, net zoals in de afweekafdeling. In dat geval is de opweekafdeling ook te gebruiken voor de afweek. Bovendien denkt Kreling erover om een derde doek te installeren: XLS 16F Revolux, een zonwerend (60%) doek met

open structuur waar de lucht makkelijk doorheen gaat. Met zo'n scherm is het gemakkelijker de gewenste hoeveelheid zonwering te realiseren dan met het anti-licht- of verduisteringsscherm.

Financiële en emotionele schade

De broers Kreling hebben in eerste instantie vanwege de meerprijs geen brandvertragende doeken gekocht. Door gesprekken met verzekeringsmensen raken ze echter overtuigd. Ze krijgen te horen dat veel schades ontstaan door brand, waarvan kortsluiting in de technische installatie veelal de oorzaak is.

"Brand zorgt voor een gigantische schade, zowel financieel als emotioneel. Als je weet welke bedrag ermee is gemoeid, is het geen wonder dat de verzekering meer eisen stelt. Het is ook begrijpelijk dat de premie ieder jaar omhoog gaat", zegt Gijbert Kreling.

maar brandvertragend doek'

In zijn eigen omgeving heeft hij ook gezien dat een brand een enorme impact heeft. "De teler die dat een keer heeft meegemaakt, heeft er jaren later nog last van en komt daar niet zo makkelijk overheen."

Ook zijn broer heeft een keer een kleine brand gehad. Gelukkig was hij daar op tijd bij, maar toch stonden een aantal stekbakken in vuur en vlam. "Als ik die verhalen op een rij zet, is die meerprijs minder belangrijk dan de eventuele schade", weet de teler.

Ook met brandvertragend doek blijft het risico op brand bestaan, maar de kans op een snelle verspreiding is veel minder. Gijsbert Kreling: "Als je dat doek met een aansteker probeert aan te steken, zie je dat het niet wil branden. Dat is het verschil met gewoon doek. Dat geeft je een stuk rust. Bovendien is de premie bij

een gewoon (niet brandvertragend) doek een stuk hoger."

De teler moest in het begin wel eerst het vertrouwen krijgen dat het doek goed is. "We hebben van Svensson de garantie gehad dat het doek goed is en blijft."

Goed lichtdicht doek

Voor kalanchoës is het nog belangrijker dan voor chrysanten dat het doek echt lichtdicht is. "Die garantie hebben we nu gekregen. In 1988 hebben we nogal wat kwaliteitsproblemen met LS-doek gehad. Het Phormiumdoek was jarenlang veel sterker en lichtdichter."

De kalanchoë is een korte dag plant. Dat betekent dat 14 uur per etmaal donker noodzakelijk is voor de knopinductie. Het XLS Obscura verduisteringsdoek wordt in het voorjaar en de zomer gebruikt voor de knopaanleg. In de winterperiode is er

Brandvertragende schermdoeken moeten grote brandschade beperken

Het schadebeeld verschuift de laatste jaren in belangrijke mate van storm- naar brandschade. "De laatste jaren zien we een duidelijke toename van het aantal brandschades, maar ook een sterke stijging in de schadeomvang per brand", zegt Willem Snoeker, sectormanager van Interpolis.

Een vergelijking tussen storm- en brandschades geeft aan dat de laatste jaren de schade door brand inmiddels het overgrote deel vormt. Vorig jaar is een recordbedrag van ruim 13 miljoen aan brandschades genoteerd, waarbij in de helft van de gevallen schermdoeken betrokken waren.

Brandbare materialen

Na het analyseren van de schadecijfers trekt deze verzekeringsmaatschappij de conclusie dat de branden in hoge mate ontstaan door storingen in de elektrische installaties, zoals belichtingsarmaturen en schakelkasten. Het gaat om storingen die kortsluiting tot gevolg hebben en vervolgens een ongewenste vlamontwikkeling geven. Snoeker: "Enkele vlammen zijn op zich geen probleem, als die maar niet in staat zijn om andere brandbare materialen in de nabijheid te laten ontvlammen. In de hedendaagse kassen is echter veel brandbaar materiaal aanwezig door toepassing van kunststoffen in onder meer teelttafels en schermdoeken."

Door een uitslaande brand in een verwerkingsruimte kan het schermdoek in een tegen het gebouw staande kas uiteraard ook ontvlammen.

Snelle verspreiding tegengaan

"Het vlamvatten van een brandbaar schermdoek door enkele vlammen leidt in veel gevallen tot een zeer omvangrijke brandschade. Daarbij gaat niet alleen de kas met de gehele teeltinrichting verloren, dat al een hoog geïnvesteerde waarde vertegenwoordigt. Ook de bedrijfsschade is omvangrijk door het verloren gaan van de hoge opbrengstwaarde van de gewassen", aldus de verzekeringsspecialist.

In de toekomst zullen de toegepaste teelttechnieken met meer belichting en hogere lichtniveaus verder toemen, waarbij elektra een belangrijke rol blijft spelen. Om kans op een omvangrijke brandschade te beperken, moeten telers het verspreiden van een beginnende en ogenschijnlijk onschuldige brand voorkomen. Toepassing van brandvertragende schermdoeken bieden hier de mogelijkheid toe. "Het voorkomen van een grote brandschade is van belang voor een onverstoord productieproces en draagt bij aan de continuïteit van een glastuinbouwbedrijf", aldus Snoeker.

Gijsbert Kreling en zijn broer Jan bouwen 5,5 ha glas. De broers hebben bij alle scherm- en verduisteringsdoeken gekozen voor de brandvertragende Revolux uitvoering.

natuurlijke knopaanleg, waarbij de teler het verduisteringsdoek inzet voor energiebesparing. Het doek is in het voorjaar ook te gebruiken om de piek van de zon af te schermen, als er nog geen krijgt op dek ligt.

Energiebesparing is hot-item

Het lichtdoorlatende XLS10 scherm in de kalanchoe kas gebruikt Kreling niet om te verduisteren, maar wel om energie te besparen en toch licht in de kas te laten. Daarom blijft dit schermdoek 's ochtends wat langer dicht liggen. 's Nachts liggen alle doeken dicht om energie te besparen.

Als de teler twee of drie doeken tegelijkertijd sluit, is de energiebesparing hoger. Revolux doek is in aanschaf duurder dan gewoon doek, maar wel brandveiliger en geeft een kleiner doekpakket. De extra investering bedraagt 0,50 - 0,75 euro/m².

Brand op een teeltbedrijf zorgt voor een gigantische schade, zowel financieel als emotioneel. Ook met brandvertragend doek blijft het risico op brand bestaan, maar de kans op een snelle verspreiding is veel minder. Door de ruime keuze aan brandvertragende scherm- en verduisteringsdoeken hoeft de teler geen concessie aan klimaat- of teelttechnische omstandigheden te doen.

SAMENVATTING